

۱۹۰۸۷۸۷

به نام خدا

«جغرافیا و دیرین اقلیم پلدختر»

تألیف:

مهدی رضایی - سارا سامانی

چاپ اول - بهار ۱۳۹۷

سرشناسه	: رضایی، مهدی، ۱۳۶۱مهر -
عنوان و نام پدیدآور	: جغرافیا و دیرین اقلیم پلدختر/ تألیف مهدی رضایی، سارا سامانی.
مشخصات نشر	: تهران: هنگام هنر، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۱ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۶۰۰۰۰ ریال-2-6075-02-978-622
وضعیت فهرست	: فیا
نویسی	
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۹۹-۱۰۱.
موضوع	: پلدختر -- جغرافیا
موضوع	: Geography -- (Pol-e dokhtar (Lorestan, Iran
شناسه افزوده	: سامانی، سارا، ۱۳۶۰ -
رده بنسنگ	: ۳۰۷۷DSR / ۱۳۹۷۳۶۷ ر
رده بندی دیویی	: ۵۲۲۸/۹۵۵
شماره کتابشناسی	: ۵۲۲۲
ملی	

عنوان کتاب: جغرافیا و دیرین اقلیم پلدختر

تألیف: مهدی رضایی و سارا سامانی

چاپ اول: ۱۳۹۷

تعداد: ۲۰۰

قطع: وزیری

صفحه آرای، چاپ و صحافی: انتشارات هنگام هنر

انتشارات هنگام هنر: مرکز نشر و بخش کتب کنکور هنر

تهران: میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی - بالاتر از خیابان فاطمی - کوچه مریخ - پلاک ۱ - واحد ۱۰۱

تلفن: ۶۶۴۷۹۴۲۸ - ۰۹۱۰۹۹۹۹۶۴۴

www.telegram.me/honarkonkur - www.hengamehonar.ir

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۹
رشته کوههای زاگرس.....	۱۱
جغرافیای طبیعی، زمین شناسی و محیط زیست زاگرس.....	۱۳
جغرافیای طبیعی، زمین شناسی و محیط زیست زاگرس مرکزی.....	۱۶
جغرافیا و محیط زیست لرستان.....	۱۹
جایگاه و ویژگی های زمین شناسی استان لرستان.....	۲۰
گسل های اصلی لرستان و زلزله های بزرگ وقوع یافته در آن.....	۲۸
خاک شناسی.....	۳۸
آب و هوا.....	۴۰
توان معدنی.....	۴۲
پوشش گیاهی.....	۴۳
پراکنش جانوری.....	۴۷
جغرافیای طبیعی استان.....	۴۸
جغرافیای انسانی.....	۵۳
جغرافیا و محیط زیست شهرستان پل دختر.....	۵۵

۵۶.....	تقسیمات کشوری.....
۵۸.....	جغرافیای طبیعی شهرستان پل دختر.....
۷۳.....	آب و هوا.....
۷۸.....	توان معدنی.....
۷۸.....	پوشش گیاهی.....
۸۰.....	پراکنش جانوری.....
۹۹.....	منابع.....

www.ketab.ir

پیشگفتار:

جغرافیا عامل تعیین کننده‌ی محیط طبیعی محوطه‌های غرب ایران است (فرانک‌هول، ۱۳۰۱، ص ۳۴). هر خطه‌ی ویژه‌ای مشخصات منحصر به فردی دارد که ناگزیر بر پراکندگی محوطه‌ها تأثیری واقعی می‌گذارد. از جمله‌ی این مشخصات عبارتند از وسعت زمین قابل شخم، میزان بارندگی و وجود سوخت.

در شناسایی مناطق، عوامل جغرافیایی به کمک می‌آیند. از شباهت دست‌آفریده‌های یک محدوده جغرافیایی می‌توان رزهای فرهنگی را تعیین کرد. یک حوزه فرهنگی مشخصات ویژه‌ی خود را دارد مثلاً محیط زیست از نظر امکانات زمین، آب، رستنی‌ها و جانوران، قومیتها و فرهنگ‌های مشابه را کنار هم گرد می‌آورد و بازهمین عوامل طبیعی شیوه زیست ویژه اجتماعات هر حوزه را تعیین می‌کند. به عنوان مثال دشتها برای کشاورزی استعداد بیشتری دارند تا زمینهای شیب دار و همین عامل باعث شده تا کسانی که در دشتها گرد آمده‌اند، کشاورزانی یکجانشین شوند، حال آنکه کسانی که زمین‌های شیب دار کوهستانی را به دلخواه و یا لاجرم برای زندگی برگزیده‌اند به دامدارانی کوچرو بدل شده‌اند. وجود کوهستان‌های صعب‌العبور به عنوان سدهای طبیعی برای نفوذ به حوزه‌های دیگر و برعکس بازدارنده نفوذ از جاهای دیگر، از عوامل مهم جغرافیایی و زمین ریخت شناسی است

که معمولاً مهمترین عامل جداکننده حوزه های اجتماعی - فرهنگی از یکدیگر است. عامل مهم تر جغرافیایی، حوزه های آبرگیر رودخانه هایی هستند که معمولاً از همین کوهها سرچشمه گرفته و در دامنه آنها امکان استقرار و زندگی را فراهم ساخته اند. رویدادهای طبیعی چون زلزله هایی که زمین ریخت منطقه را دگرگون ساخته و یا تغییر مسیر رودخانه ها، تغییر دما و میزان بارندگی به کمک رویدادهای تاریخی آمده و باعث تغییرات زمین ریختی و در نتیجه ترک یک محل و پدیدآمدن زیستگاه در محلی دیگر می شود. گذرگاهها و جاده های طبیعی نیز عاملی برای تجمع های انسانی در کنار آنهاست. دسترسی به منابع خام نیز خود می تواند عاملی برای اسکان اجتماعات در کنار این منابع باشد. البته نظریه « جغرافیا » به عنوان عامل فعال در پدیدآمدن حوزه های فرهنگی، مقبولیت عام ندارد و به نظر برخی از پژوهشگران از آنجا که انسان بالاخره نرانسته است بر محیط پیرامون خود غلبه کند، جغرافیا عاملی غیر فعال است. به هر حال با مطالعه دقیق عواملی که در بالا ذکر شد، در زاگرس مرکزی جغرافیا می تواند تعیین کننده ی محیط طبیعی محوطه های باستانی و محدود کردن آن به عنوان یک حوزه فرهنگی باشد، گو اینکه هنوز این پرسش از سوی برخی مطرح است که آیا دلیل کندی کاهش میزان پیشرفت فرهنگی در این حوزه نسبت به دشت شوشان، عوامل جغرافیایی بوده است؟ به هر حال نمی توان تأثیر عوامل جغرافیایی، طبیعی و زمین ریخت سنا را در چگونگی فرهنگها نادیده گرفت (هول ، ۱۳۸۱ ؛ شیشه گر، ۱۳۸۴). از اینرو لازم است در آغاز سخن این حوزه از نظر جغرافیای طبیعی، زمین شناسی و محیط زیست شناسایی شود.